

סיפורים מבית החולים הוטרינרי האוניברסיטאי בבית דגן

מיילוי ופריצת הדיסק

כתבה: לילך קונסטנטין
צילמה: טל עפרתי

הגברת עם השרשרת היא מילי, כלבה מעורבת בת 11 שנים. אפשר לטעות ולחשוב שמילי שְׁהִיגְיָה אֵלֵינוּ בתחילת ספטמבר, ומילי שְׁהִיגְיָה אֵלֵינוּ עֶשְׂרָה ימים מאוחר יותר, בכלל אֵינָן אותה כלבה... מילי של תחילת ספטמבר הגיעה למחלקה הנורולוגית (שמטפלת במערכת

העצבים) שלנו כְּשֶׁהיא משותקת בכל ארבע הגפיים, עִם גלילים מתוחות ונוקשות וללא יכולת להניע אותן.

כמה ימים לפני הגעתה הבחינה הבעלים שלה שמילי אדישה וחלשה, אֵינָה רוצה לטייל כהרגלה ומתקשה במיוחד בעלייה במדרגות. אך בבדיקה אצל הווטרינר

לא נמצאו ממצאים חריגים. לאחר ימים אחדים נמצאה מילי על ידֵי בעליה כְּשֶׁהיא שוכבת על צדה, ללא יכולת לזוז או לקום.

כאמור, מילי הובאה למחלקה הנורולוגית של בית החולים הווטרינרי האוניברסיטאי כְּשֶׁאֵינָה יכולה לעמוד על רגליה או לשאת עליהן משקל, ועם כאבים בצוואר. לאחר שעברה בדיקה נורולוגית עלה החשד כי מילי סובלת מִפְּרִיצַת דִּיסק.

מהי פריצת דיסק? עמוד השדרה שלנו בנוי מחוליות חוליות עשויות עצם. הדבר הזה מאפשר לנו להתכופף ולהתיישר. במרכז עמוד השדרה עוברת מערכת העצבים המרכזית של הגוף, שיוצאת מהמוח – ומסתעפת לכל האיברים בגוף, כמו גזע עץ שמצמיח ענפים שמצמיחים עלים.

כְּדֵי שלא ייווצר חיכוך בין החוליות – יש ביניהן מרווח, ובמרווח הזה יש דיסקים (טבעות שצורתן כצורת סופגנייה – אבל דקה). הדיסקים האלה עשויים סחוס, שֶׁהוא חומר צמיגי – כמו שיש לנו בִּבְרָכִים, במפרקים ובכל המפרקים המחברים בין העצמות. כשעושים צילום רנטגן של עמוד השדרה רואים את החוליות, אך לא ניתן לראות את הדיסקים שנמצאים ביניהן, משום שֶׁהם עשויים רקמה רכה ולא עצם (בניגוד לחוליות).

כאשר מרימים משקל גדול מדי, או שעושים פעולות מאומצות המכבידות מאוד על הדיסקים, לפעמים, הדיסק נלחץ ומתפרץ ממנו נוזל, שלוחץ על העצבים שנמצאים בקרבתו בעמוד השדרה.

התנוון – כלומר הפך להיות קשיח ולא רך ולכן הוא לוחץ על העצבים שסביבו, ולאן חדר החומר שפרץ מהדיסק. בצילום כֶּזֶה ראו הרופאים באופן ברור שמילי סובלת מפריצת דיסק.

מילי הוכנסה לניתוח, ובניתוח הֶזֶה הוצא הדיסק הפרוץ. את הניתוח ביצעו פרופסור מרב שמיר ודוקטור קירה רפפורט, ובמהלכו הוצאה כמות רבה של דיסק מנוון אשר לחץ על חוט השדרה. כבר למחרת הניתוח החלה מילי להרגיש הרבה יותר טוב, ואפילו הצליחה ללכת כמה צעדים. לאור השיפור במצבה הוחלט לשחררה הביתה להמשך החלמה במנוחה, ולמעקב על יְדֵי הבעלים המסורים.

עֶשְׂרֵה ימים לאחר הניתוח מילי הובאה לביקורת במחלקה הנורולוגית, ולשמחת כולם היא כבר נראית מצויין, הולכת יפה, מניעה את הצוואר בחופשיות ומתרוצצת עם רופאיה... מילי חזרה להיות כלבה בריאה, מתוקה ושובבה.

אז אנחנו חשים כאבים חזקים מאוד, ואף עלולים לסבול משיתוק. כלבים אינם מרימים חפצים כבדים, אך הם עשויים לסבול מפריצת דיסק בשל ביצוע תנועות חדות, כתוצאה ממכה חזקה (בתאונות למשל) או סתם בשל נטייה גנטית להזדקנות מוקדמת (הסתיידות) של הדיסקים הבין-חולייתיים, הגורמת לאבדן הגמישות שלהם. כלבים מגזע פקינז, למשל, נוטים לפריצות דיסק כבר בגיל צעיר. במקרה כֶּזֶה, הדיסק פורץ ממקומו ולוחץ על חוט השדרה.

כְּדֵי להיות בטוחים באבחנה, יש להזריק חומר ניגוד שצובע את מעטפות חוט השדרה, אשר נקרא מיאלוגרפיה, ולבצע הדמיית סי טי, שֶׁהיא טומוגרפיה ממוחשבת. טומוגרפיה ממוחשבת היא הדמיה שיוצר מחשב, שמתקבלת כשמצלמים את הגוף באמצעות קרני רנטגן, אבל מהרבה זוויות – מה שנותן תמונה תלת-ממדית (המאפשרת לראות את עמוד השדרה ואת חוט השדרה באופן מוחשי, ולא כמו בצילום של תמונה רגילה). במקרה כֶּזֶה אפשר לראות האם הדיסק פשוט

